

XXVI Trobada de Joves Geògrafs: Parlen les geografies. Girona, 15-19 de setembre del 2003

Elisabeth Capdevila
Àgata Colomer
Eli Cors
Eva Is
Sandra Leonart
Jesús Rodríguez
Albert Serras
Juli Valdunciel

Universitat de Girona. GEA (Geògrafs Estudiants Associats)
Plaça Ferrater i Mora, 1. 17071 Girona

Resum

La Universitat de Girona va acollir, el passat mes de setembre del 2003, la XXVI Trobada de Joves Geògrafs. L'acte, que portava per títol «Parlen les geografies», va reunir joves estudiants i llicenciats de geografia de tot l'Estat espanyol, amb l'objectiu de posar de relleu la perspectiva plural i integradora de la geografia a l'hora d'abordar l'anàlisi, l'ordenació i la gestió del territori.

Paraules clau: joves geògrafs, geografia, globalització, Girona.

Resumen. *XXVI Reunión de Jóvenes Geógrafos. Hablan las Geografías. Girona, 15-19 de septiembre de 2003*

La Universitat de Girona acogió el pasado mes de septiembre de 2003 el XXVI Encuentro de Jóvenes Geógrafos. El acto, que tenía como título «Hablan las geografías», reunió jóvenes estudiantes y licenciados en geografía de todo el Estado español, con el objetivo de poner de relieve la perspectiva plural e integradora de la geografía a la hora de abordar el análisis, la ordenación y la gestión del territorio.

Palabras clave: jóvenes geógrafos, geografia, globalización, Girona.

Résumé. *XXVIe Réunion de l'Association de Jeunes Géographes. Les Géographies Parlent. Girona, 15-19 septembre 2003*

Le dernier mois de septembre a lieu, à l'Université de Girona, la XXVIème Réunion de Jeunes Géographes. La célébration a pour nom «Parlen les géographies» et elle va rapporter la congrégation de jeunes étudiants et licenciés de géographie de toutes les régions espagnoles avec l'objectif de refermer la perspective pluriel et d'intégration de cette discipline, principalement sur la question d'analyse, l'aménagement et la gestion du territoire.

Mots clé: jeunes géographes, géographie, globalisation, Girona.

Abstract. *26th Meeting of the Association of Young Geographers. Geographies Speak. Girona, 15-19 September 2003*

The University of Girona held the XXVI Young Geographers meeting in september 2003. The event, entitled «Talking geographies», involved Spanish students and qualified geographers with the aim of discussing the varied perspectives of geography in the field of town and country planning.

Key words: young geographers, geography, globalisation, Girona.

Estudiants, joves llicenciats i professors procedents de tot l'Estat espanyol varen participar, del 15 al 19 de setembre del 2003, en la XXVI Trobada de Joves Geògrafs, que es va celebrar, per primera vegada, en el marc de l'antic convent de Sant Domènec, avui Facultat de Lletres de la Universitat de Girona.

En un món cada vegada més globalitzat i on la relació entre les persones i els llocs ja no reproduceix els antics esquemes «areal concèntrics», la metàfora d'un territori organitzat en xarxa, proposada per Giuseppe Dematteis, serveix per il·lustrar perfectament com es va gestar aquest esdeveniment, el qual va ser organitzat en xarxa per membres de les associacions d'estudiants de geografia de tot Catalunya: GEA (Geògrafs Estudiants Associats) de la Universitat de Girona, l'Associació de Joves Geògrafs de la Universitat Autònoma de Barcelona, l'Associació de Joves Geògrafs de la Universitat de Barcelona, i Geotaraco de la Universitat Rovira i Virgili. En efecte, dins l'assemblea de la FAJG (Foro de Asociaciones de Jóvenes Geógrafos) que es va celebrar durant el XXV Encontro de Mozos Xeógrafos a Santiago de Compostel·la, el setembre del 2002, les associacions catalanes varen acordar que la Universitat de Girona fos la seu de la trobada següent. A partir d'aquí, i durant tot el 2003, es van celebrar diverses reunions, entrevistes i gestions, per perfilar la trobada, que culminaren amb la presentació del projecte definitiu davant la secretaria i els membres de la FAJG a Múrcia, a mitjan maig del 2003.

A més a més, la celebració de l'acte no hagués estat possible sense el suport d'un conjunt d'entitats i institucions: la Universitat de Girona, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona, la Universitat Rovira i Virgili, l'Ajuntament de Girona, el Foro de Asociaciones de Jóvenes Geógrafos, el SIGTE (Servei de Sistemes d'Informació Geogràfica i Teledetecció de la UdG), el Col·legi de Geògrafs i l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya.

Objectius de la trobada

La trobada, que portava per títol «Parlen les geografies», pretenia assolir tres objectius bàsics. En primer lloc, donar veu a la nostra disciplina, en un moment en què la temàtica socioambiental ha passat a un primer pla en el debat polític i social. En efecte, el paradigma de progrés sobre el qual s'han assentat les bases de la societat contemporània, basat en el desenvolupament de la ciència

i la tecnologia, ha començat a trontollar en les darreres dècades. El desenvolupament econòmic i la seva expressió en termes de transformació de l'espai —un procés inexorable que, com apunta David Harvey, tendeix a la compressió de les coordenades espaciotemporals—, té com a conseqüència un creixement alarmant dels conflictes lligats a l'apropiació, l'ús i la gestió del territori. La depredació dels recursos naturals i la destrucció dels paisatges naturals i culturals han esdevingut problemes quotidians en un marc de creixement de les desigualtats socials i ambientals a escala planetària. En segon lloc, es volia remarcar l'esperit interdisciplinari, a mig camí entre les ciències socials i naturals, que ha tingut sempre la geografia, que veu en la riquesa d'enfocaments i la transversalitat un actiu a l'hora d'afrontar un tema tan complex com és l'anàlisi, l'ordenació i la gestió del territori. Tot plegat, doncs, una metàfora que culminava amb una darrera opció de fons que ha anat prenent pes en els darrers anys en la nostra disciplina, que és, per davant de tot, la del geògraf com a catalitzador dels conflictes territorials, és a dir, com a professional dotat de la sensibilitat social, cultural i ambiental necessària per donar veu i mediar en els conflictes que viu la gent del territori.

Desenvolupament de la trobada

La XXVI Trobada de Joves Geògrafs de Girona va tenir una àmplia participació, en total 98 persones (taula 1): 72 assistents, majoritàriament del camp de la geografia, però també hi va haver un parell d'estudiants d'economia i de biologia; 23 conferenciantes (9 professors, 5 professionals del camp de la geo-

Taula 1. Assistents segons procedència.

Universitat	Assistents
Universitat de Girona	17
Universitat Autònoma de Barcelona	15
Universitat de Barcelona	10
Universidad de Valladolid	8
Universidad de Santiago	5
Universidad de Murcia	5
Universidad de Salamanca	2
Universidad de Extremadura	2
Universidad de Zaragoza	2
Universitat d'Alacant	1
Universidad del País Vasco	1
Universitat Rovira i Virgili	1
Universidad de Málaga	1
Universidad de Gran Canaria	1
Universidad Complutense de Madrid	1
Total	72

Font: elaboració pròpia.

grafia, 5 membres de plataformes ciutadanes i 4 d'altres professions); i 4 membres de les entitats col·laboradores, d'entre els quals cal destacar la presència d'Àlex Tarroja, president del Col·legi de Geògrafs, i Rafel Llussà, president de l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya.

El catedràtic del Departament de Geografia, Història i Història de l'Art de la Universitat de Girona, Joan Nogué, i la geògrafa i regidora de Coordinació Territorial de l'Ajuntament de Girona, Isabel Salamaña, varen donar el tret de sortida a l'acte remarcant el bon moment pel qual passa la geografia, juntament amb Jesús Rodríguez, portaveu del comitè organitzador, i Lara Domingo, portaveu del (FAJG), que recalcaren la potència que ha assolit el teixit associatiu i la traducció que això ha tingut en la continuïtat d'aquest tipus d'actes.

Les conferències i taules rodones¹ que es van desenvolupar al llarg de tota la setmana varen abordar temes de tanta actualitat com ara: «Els nous desordres mundials», amb la presència de Jordi Armadans (Fundació per la Pau) i Rosa Garcia i Núria Pascual (Universitat de Girona), i en què es van tractar temes com ara la globalització i els moviments socials; «Les sortides professionals de la geografia», amb la presència de Maria Herrero (Col·legi de Geògrafs) i Rafel Llussà (president de l'AGPC); la xerrada «Bocados de realidad», en la qual van participar joves geògrafs professionals del camp dels SIG, el desenvolupament local i la recerca universitària; «El sector turístic i la conservació del paisatge», amb la presència de l'expert en turisme José Antonio Donaire (Universitat de Girona) i membres de les plataformes ciutadanes «Salvem Pinya de Rosa» i «SOS Lloret», i en què es va debatre el futur de la Costa Brava i el tema de l'ecotaxa, i, per últim, «Els conflictes territorials», en què el professor Ruben Lois (Universidad de Santiago) va analitzar les conseqüències territorials del desastre del *Prestige*. A més a més, els assistents a la trobada varen presentar comunicacions de temes tan diversos com ara: «La producció d'armes», «Les transformacions de l'espai públic», «Una lectura geogràfica dels textos de Karl Marx» o «La contaminació atmosfèrica», entre d'altres, que confirmen la vigència de l'anàlisi geogràfica en l'arc de problemàtiques que se situen entre els riscos ambientals i l'organització socioeconòmica de l'espai.

D'altra banda, també es varen programar diverses visites guiades. La primera sortida, conduïda pel professor Xavier Paunero (Universitat de Girona), es va fer pel barri de Torre Gironella de Girona. En efecte, l'organització va creure interessant mostrar als joves geògrafs les característiques socials i morfològiques d'un espai perifèric de la ciutat, amb un elevat grau de marginació social, en comptes de fer la «típica» ruta de caràcter turístic. La segona sortida es va fer a la ciutat de Barcelona, ja que bona part dels participants no coneixien Catalunya. L'associació de la Universitat de Barcelona (AJGUB) va ser l'encarregada de coordinar aquest dia. Durant el matí, la visita va tenir un caire més acadèmic, mentre que a la tarda es varen visitar *in situ* les importants trans-

1. Volem expressar el nostre agraïment a tots els participants i col·laboradors, alguns dels quals, per motiu d'una necessitat de síntesi, no apareixen citats en aquest text.

formacions urbanístiques que ha experimentat la ciutat en els darrers anys. L'última sortida va servir per conèixer un espai tan peculiar, d'alta riquesa paisatgística i natural però també amb un fort impacte antròpic, com són els Aiguamolls de l'Empordà. La visita es va completar amb una visita a la marina residencial d'Empuriabrava, per tal de poder apreciar la repercussió negativa de l'especulació urbanística sobre el territori. Com a experiència anecdòtica, cal dir que, tot i la mala mar que hi havia, alguns agosarats es van banyar a la platja.

A més dels objectius estrictament acadèmics i professionals, doncs, la trobada va complir també les expectatives en el vessant més lúdic i cultural, amb la celebració de diverses activitats, com ara un concert o un sopar de cloenda. Tot plegat, doncs, va permetre assolir el propòsit principal que tenen aquest tipus d'actes, que és el d'establir xarxes de relació i d'intercanvi d'experiències entre els grups de joves geògrafs, i fomentar així la cohesió com a col·lectiu professional i la projecció social de la disciplina.

El balanç final de l'organització ha estat molt positiu, tant pel rècord d'assistència com pel grau de participació, així com per la forta repercussió que ha tingut en els mitjans de comunicació (diaris, televisió, etc.), els quals n'han fet un seguiment diari. Tot plegat, evidencia el grau de compromís i la capacitat de treball en grup del teixit associatiu i la voluntat de pervivència d'un acte com la trobada, que al mes de setembre del 2004 tindrà continuïtat a la ciutat de Múrcia. No volem cloure sense donar les gràcies a totes les persones i institucions que han col·laborat, materialment, econòmicament i sobretot humanament en la celebració d'aquest acte, i que han fet possible que es pogués realitzar.